

ה"ת 66421/10/18 - ויקטור גאלי, נתנאל גאלי, משה כהן, יוני בוקרה נגד משטרת ישראל - מדור הגנת הסביבה

בית משפט השלום ברמלה

ה"ת 66421-10-18 גאלי ואח' נ' משטרת ישראל - מדור הגנת הסביבה (רמלה)
תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני כבוד השופט אייל כהן
מבקשים

1. ויקטור גאלי
2. נתנאל גאלי
3. משה כהן
4. יוני בוקרה

נגד
משיבה
משטרת ישראל - מדור הגנת הסביבה (רמלה)

החלטה

בפני בקשה להשבת תפוסים.

נגד המבקשים מתנהלת חקירה המצויה בשלב התחלתי. המבקשים חשודים בכך כי השליכו לנחל איילון, יחד עם אחרים, כמויות גדולות של פסולת בניין, בקרבת מושב זיתן, וגרמו בכך לנזק משמעותי, עד כדי חסימת הנחל.

המדובר בחשד לביצוע עבירות שונות ולרבות מכוח סעי' 13 לחוק שמירת הנקיון, התשמ"ד-1984; סעיף 215 לחוק העונשין, התשל"ז-1977; סעיף 4 לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968; סעיף 4 לחוק הניקוז וההגנה מפני שטפונות, התשי"ח-1957 ועוד.

במסגרת החקירה תפסה המשיבה ביום 25.10.18 רכבים ומחפרון שבבעלות המבקשים, וזאת מכוח סעי' 32 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969, כדלקמן:

מידי מבקש 1 - ארבע משאיות (מ"ר 2183270, 3172078, 3758255 ו-6035313) וכן מחפרון שמ"ר הוא 2948.

מידי מבקש 2 - משאית מ"ר 6588500.

מידי מבקש 3 - שתי משאיות שמ"ר הוא 4519968 ו-8440715.

מידי מבקש 4 - משאית מ"ר 9784100.

(להלן כולם: "התפוסים").

בדיון שהתקיים בפניי, עתר ב"כ המבקשים לשחרור התפוסים. לדבריו, המבקשים לא ביצעו כל עבירה, באשר פעלו הם בתום לב בכך שביצעו עבודה שתכליתה יישור אדמה בקרקע פרטית. באשר לפעולת המחפרון, הרי שבאמצעותו נשפכה אדמה, אם בכלל, בטעות. נטען כי היה על המשיבה לעצור את הפעילות מבעוד מועד, ככל שסברה כי המדובר בעבירות ולא להתיר למבקשים או מי מהם להמשיך באותה פעילות. בכך לטעמו, יש לבסס "הגנה מן הצדק".

עוד צוין, כי המשך תפיסת התפוסים תביא לפגיעה כלכלית משמעותית במבקשים, אשר יש בה כדי לגדוע את מטה לחמם. כמו כן התייחס הסניגור פרטנית לנסיבות אישיות ואחרות של כל מבקש, המצדיקות לטעמו התחשבות בהם, לרבות העדר כל עבר פלילי ביחס לחלק מן המבקשים ועוד כיוצ"ב טיעונים אותם מצאתי שלא לפרט, בשל צנעת הפרט.

בהתאם עתר הסניגור להשבת התפוסים ולחילופין, היה וימצא חשד סביר לביצוע העבירות, עתירתו היא לשחרורם בתנאי חלופת- תפיסה, שלא תכלול בהכרח הפקדות כספיות.

מנגד, עתרה המשיבה לדחיית הבקשה. המשיבה הדגישה כי המדובר בחקירה המצויה בשלב בראשיתי, כי המבקשים נחקרו חקירה ראשונית בלבד וכי קיימים מעורבים נוספים אשר טרם נחקרו. עוד ציינה כי המדובר לכאורה בגרימת נזק משמעותי ביותר ע"י המבקשים, שהיה בו אף פוטנציאל לגרם נזק רב יותר. כך הדבר גם בשים לב לכך כי המדובר בעבירות קלות לביצוע וקשות לגילוי.

המשיבה המשיכה וציינה כי החשד הסביר נגד המבקשים מבוסס כבר עתה, הפנייה להוראות החוק והפסיקה והוסיפה כי לאיש מן המבקשים אין רישיון עסק המתיר לו להוביל פסולת במשאית. עוד הפנייה לעברו הפלילי הרלבנטי של מבקש 1. בשל כל האמור סבורה המשיבה כי יש להמשיך ולהתיר את תפיסת התפוסים כולם, באשר קיימת הצדקה לכך ולצורך חילוטם העתידי ככל ויוגשו אישומים. מקל וחומר שאין להורות על שחרור התפוסים כבר בשלב ראשוני זה.

המשיבה הציגה לעיוני דו"חות סודיים וכן קלסר ובו עיקר הראיות שנאספו עד כה ואשר יש בהן לשיטתה כדי לבסס את החשד הסביר נגד המבקשים. לאחר החלטה במסגרתה ביקשתי קבלת הבהרות נוספות והצגת חומר נוסף, התקבל חומר כאמור.

לאחר ששמעתי בקשב רב את טיעוני הצדדים ועיינתי בכל הנדרש, באתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות בעת הזו, תוך אבחנה בין עניינו של מבקש 1 ולבין ענינם של יתר המבקשים, כמפורט להלן.

נפתח במושכלות ראשוניים.

בפסיקה עניפה ורבת שנים דנו בתי המשפט על ערכאותיהם בבקשות מעין אלה. המעט שאציין הוא, כי עסקינן בתפיסה "פסד"ית" וכי ככזו עליה להיות לתכלית ראויה. שלש התכליות העיקריות לתפיסה הן מניעת עבירות; חילוט עתידי במסגרת גזר הדין והצגת החפץ כראיה במשפט (בש"פ 342/06 חב' לרגו עבודות עפר בע"מ נ' מדינת ישראל, מיום 12.3.06). בשים לב לפגיעה בזכות בעל התפוס בקניינו, חובה על בית המשפט לבחון האם קיימת חלופה אשר תשיג את תכלית התפיסה באופן שבו הפגיעה בו תהא פחותה [רע"פ 1792/99 גאלי נ' משטרת ישראל, פ"ד נג (3), 312]. תפיסת החפץ, החזקתו וחילוטו נבחנים אם כן נוכח תכליות הדין, הזכויות המהותיות והאינטרסים השונים המשמשים בזירה.

ההגנה על איכות הסביבה הוכרה כשיקול רב ערך בהקשרים שונים, לרבות בהקשר הפלילי, נוכח הצורך החברתי הגובר בשמירה על משאבי הטבע, ונוכח ההכרה בנזק שנגרם לכלל הציבור בשל זיהום הסביבה. בשל אלה ננקטת מדיניות ענישה מחמירה כלפי "עברייני סביבה" (רע"פ 6990/10 דדון חזי וציון 1992 בע"מ נ' מדינת ישראל, מיום 24.11.10).

עיון בפסיקה מלמד כי ככלל, עת נבחנו חלופות תפיסה, הנטייה הייתה שלא להורות על שחרור תפוסים ככל שהמדובר בביצוע עבירות רבות, חוזרות או משמעותיות, קל וחמר כאשר בעל התפוס החשוד בביצוע עבירות, ביצען לכאורה שלא בראשונה, או כאשר אין המדובר בשימוש ראשון בתפוס לביצוע עבירות. מניה וביה למד הקורא, כי קיימת חשיבות גם לשלב בו מצוי ההליך הפלילי. לא דומה מצבו של תפוס המוחזק עת ארוכה מאד מבלי שהוגש אישום, לתפוס שאך נתפס ולחילופין לכה שבעניינו הוגש כתב אישום נגד העברין והכל תוך מתן משקל לאינטרס הציבורי שבשמירה על הסביבה (ראו והשוו: עניין דדון הנ"ל; רע"פ 607/11 ע. אלחי בע"מ נ' מדינת ישראל, מיום 21.3.11; רע"פ 9747/08 סולטן נ' מדינת ישראל, מיום 20.11.18; רע"פ 6292/10 הובלות עבוד בע"מ נ' המשטרה הירוקה, מיום 5.10.10; בש"פ 4180/11 מ.ג.ש בע"מ ואח' נ' מדינת ישראל, מיום 10.6.11; רע"פ 10104/16 אחמד סקר נ' מדינת ישראל, מיום 12.2.17 - ועוד).

ובענייננו- השאלה העומדת לפתחי היא, האם תפיסת התפוסים בעת הזו הכרחית, מידתית ושקולה כנגד הפגיעה בזכות המבקשים בקניינם.

ראשית יצוין, כי עיון בראיות המשיבה מלמד על קיומו של חשד סביר מבוסס לחובת המבקשים. ראיות המשיבה כוללות תיעוד צילומי, דו"חות פעולה של אנשי מרות, הודעות ראשונות שנגבו מן המבקשים ומעורבים נוספים ועוד, כמפורט בדו"ח הסודי במ/1 ובדו"ח המשלים במ/2. באופן בלתי ממצה, אפנה למסמכים במ/3 ועד במ/23. לאור האמור הוכח בפניי קיומו של חשד סביר לביצוע העבירות, ע"י כל אחד מן המבקשים.

באשר לשווי התפוסים הגישו המבקשים מסמך ובו ערך כל תפוס. המשיבה מצידה הגישה לעיוני אף היא מסמך כאמור (במ/24). הפערים בין הצדדים באשר לשווי כל תפוס אינם גדולים. המעט שאציין הוא כי המדובר בתפוסים שערכם נע בסדרי גודל שבין 28,000 ₪ ועד 340,000 ₪, כמפורט שם.

מן הראיות עולה כי החשד קיים לחובת כלל המבקשים ובדגש על מבקש 1. מידי מבקש זה אף נתפסה הכמות הגדולה ביותר של משאיות ומחפרון כאמור לעיל.

לחובת מבקש 1 שתי הרשעות קודמות. בהרשעתו הראשונה נדון למאסר מותנה וקנס, בגין השלכת פסולת ברשות הרבים, ניהול עסק ללא רישיון ועיסוק בעסק ללא רישיון- עבירות משנת 2014. ערעור על הרשעה זו נדחה. בהרשעתו השניה, שלא מצאה את ביטויה במרשם הפלילי (ת"פ 47638-12-16 בבית משפט זה), הורשע המבקש במספר עבירות מכוח חוק שמירת הניקיון ועוד בגין השלכות פסולת. המבקש נדון אך ביום 20.9.18 לקנס בסך ₪ 16,000 ולהתחייבות להימנע מעבירה, כמו גם פסילה מותנית מלהחזיק ברישיון נהיגה.

לכאורה, לא חלף חודש ימים מעת שנגזר עונשו עד אשר שב מבקש 1 וחזר לבצע עבירות מן הסוג בהן הוא נחשד כעת.

מנגד, יתר המבקשים נעדרי עבר פלילי.

בהינתן עברו הפלילי של מבקש 1, בכירותו הלכאורית למול יתר המבקשים וכמות התפוסים שנתפסה מידי ביחס לאחרים, אני מוצא לערוך כאמור אבחנה מסוימת בין מבקש 1 ליתר המבקשים.

נתתי דעתי היטב לטיעוני הסניגור באשר לנסיבות האישיות והאחרות בעניינם של המבקשים. יוצא אני מתוך נקודת הנחה כי המשך החזקת התפוסים יקשה כלכלית על יכולת המבקשים, או לפחות מי מהם. אין להקל ראש בדבר כלל ועיקר, בהינתן כי המדובר במבקשים בעלי משפחות.

עם זאת, יש לזכור כי טרם חלף חודש ימים מעת תפיסת התפוסים. לאור כל האמור ועל אף כלל השיקולים לקולא, סבורני כי אין לאפשר- למצער בעת הזו- את שחרור התפוסים. הטעם העיקרי לכך הוא השילוב שבין היות החקירה בראשיתה, עצמת החשדות ומאפייני הנזק הרב תוצאת מעשיהם הלכאוריים של המבקשים.

איני מוצא להידרש לטענת הסניגור בדבר "הגנה מן הצדק". עיון בחומר החסוי אינו מלמד על כי המשיבה התעלמה ללא הצדקה מביצוע עבירות, עד לרגע בו מצאה לשנות מעמדה. מכל מקום מקומה של טענה מעין זו להתברר, אם בכלל, במסגרת ההליך העיקרי, ככל ויהא כזה.

ברקע הדברים אציין כי אך לפני ימים ספורים נדרשתי לחקירת הפרשה בשנית, בעניינו של מעורב נוסף. באותו עניין באו הצדדים לידי הסכמה, בהמלצתי, לפיה המשאית של אותו מעורב תיוותר בידי המשיבה עד למחצית דצמבר הקרוב, שאז ייבחן עניינה מחדש, והכל על מנת לאפשר למשיבה לקדם את החקירה.

עניינו של אותו מעורב נוסף דומה במידה רבה לעניינם של מבקשים 2-4.

לאור האמור, הבקשה נדחית בכל הנוגע למבקש 1 ולתפוסים השייכים לו. אלה יותרו בחזקת המשיבה.

באשר למבקשים 2-4, אני מורה כי התפוסים השייכים להם יותרו בידי המשיבה עד להחלטה אחרת, וזאת על מנת לאפשר למשיבה לקדם ולהשלים את חקירתה באשר למבקשים אלה.

עד לא יאוחר מיום 10.12.18 תעדיכן המשיבה את בית המשפט והסניגור, האם מסכימה היא לשחרור התפוסים השייכים לאותם מבקשים או מי מהם ובאילו תנאים, אם לאו. ככל שתיוותר מחלוקת כלשהי בין המשיבה למבקשים 2-4 או מי מהם, **תידון היא בפניי ביום 16.12.18 בשעה 13:00.**

תז"פ נקבע ליום 11.12.18.

חזקה על המשיבה כי תפעל בכל דרך לשמירה על ערך התפוסים.

מבלי לקבוע כל מסמרות באשר להחלטתי הסופית בעניינם של מבקשים 2-4, הרי חזקה על המשיבה כי ככל שיתאפשר הדבר, תקדים לקבל את הכרעותיה בעניינם של אותם מבקשים עוד קודם למועד אותו ציינתי, וכי תשקול בחיוב לשחרר את התפוסים, ככל שמצב הדברים לא יחייב לדידה קביעה אחרת.

בכל מקרה המשיבה תפעל לאלתר לעדכון המרשם הפלילי בעניינו של מבקש 1.

כלל החומר שהוגש לעיוני ע"י המשיבה יושב לחזקתה בתיאום עם המזכירות.

תשומת לב המזכירות לכך כי נקבעו שני מועדים - האחד לתזכורת פנימית והאחר לדיון, כמפורט לעיל.

המזכירות תידע את הצדדים בדבר החלטתי זו.

ניתנה היום, י' כסלו תשע"ט, 18 נובמבר 2018, בהעדר הצדדים.